

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΖ΄

ΑΡΙΘ. 56

ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῇ ἐξωτερικῇ φράγκᾳ χρυσᾷ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΙΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίης)
† Ὁ ἀρχιγραμματ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπὶ ταῖς εὐρταῖς—Ἡ γέννησις τοῦ θεοῦ Σωτῆρος—Ἀνωφελεῖς ἀγῶνες—Μνήμη τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων—Τεκμήρια συμπαθείας—Ἐξ Ἀνατολῆς τὸ φῶς—Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά—Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ Κωνσταντινουπόλει λόγοι—Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΕΠΙ ΤΑΙΣ ΕΟΡΤΑΙΣ

Τὰς πρώτας στίλας τοῦ τεύχους τούτου χορηγοῦμεν εἰς ἐπιστήμονα ὁμογενῇ διακριθέντα μέχρι σήμερον ἐν τῇ θρησκευτικῇ δημοσιογραφίᾳ. Τὸ περιελθὼν εἰς χεῖρας ἡμῶν ἄρθρον, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρελθόντος φύλλου, ἐγράφη ἐπὶ τῇ μεγάλῃ εὐορτῇ τῆς ὑπὲρ λόγον ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Διακρίνει τὸ ἄρθρον, ὡς διακρίνει τὸν γράφοντα, πῆστις θερμὴ καὶ συναίσθημα θρησκευτικὸν ἀξιοσημείωτον, καὶ ἐντεχνος ἀνάπτυξις ὑψηλῶν ἰδεῶν, ἃς ἐμπνέει καὶ καθαγιάζει καὶ ζωογονεῖ ἢ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας ὑπερβαίνουσα συγκατάβασις τοῦ κατελθόντος ἐξ οὐρανῶν Λυτρωτοῦ καὶ Σωτῆρος τῆς ἀνθρωπότητος,

ἵνα τῷ πτωχεύσαντι Ἀδὰμ διακονήσῃ διδοὺς ἑαυτὸν λύτρον ἀντὶ πάντων ἡμῶν τῶν ἐν τῷ Ἀδὰμ ἁμαρτησάντων, κατὰ τὴν ἀποστολικὴν (Ρωμ. ε'. 12) διδασκαλίαν.

Ἐὰν ἐν τῇ δημοσιευομένῃ σήμερον—ἐγκαίρως καὶ οὕτω—διατριβῇ φαίνεται ὁ γράφων ἱατρὸς θηρεῦων λέξεις πρὸς ἑξαρσιν τοῦ σωτηρίου ἔργου τοῦ Θεανθρώπου, καὶ αὐτὸς ἐπραξεν ὅπερ ὑμνῶνται καὶ μελωδοὶ καὶ πανηγυρίζονται ἀπὸ χρόνων ἀρχαίων μέχρι σήμερον. Ὁ «γενόμενος ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων, ἐν μορφῇ μὲν ὑπάρχων Θεοῦ, μορφὴν δὲ δούλου λαβὼν» (Φιλιπ. β', 6) ἔδειξε διὰ τῆς ἐν Βηθλεὲμ γεννήσεως τὴν ἀόρητον αὐτοῦ κατάβασιν ὑπερανестηκυῖαν πασῶν τῶν ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ περιγραφομένων. Διότι καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον κατέβη ἰδεῖν ὁ Κύριος, ὃν ἠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων (Γένεσ. ια', 5), καὶ ἐν Γομόρροις καὶ Σοδόμοις κατέβη ὁ Θεὸς (αὐτόθι, ιη', 21) ὀψόμενος εἰ συντελοῦνται κατὰ τὴν κραυγὴν αὐτῶν καὶ κατέβη ἐξελεῖσθαι (Ἐξοδ. γ', 8) τοὺς ἰσραηλίτας ἐκ χειρὸς τῶν αἰγυπτίων, ὡς εἶπε πρὸς Μωσῆν κατέβη ὁ Θεὸς ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ (Ἐξ. ιθ', 20), ἐν φωνῇ σάλπιγγος, ἐν πυρὶ, καὶ πρὸς Μωσῆν καὶ

πρὸς Ἀαρὼν καὶ πρὸς Μαριάμ ὁμοῦ κατέβη Κύριος (Ἀριθμ. 16', 5) ἐν στύλῳ νεφέλης, καὶ πρὸς Ἡλίαν τὸν Θεοδίτην (Βασιλ. Γ', 18', καὶ 19') ἀλλ' ἢ ἐν Βηθλεὲμ ἐστὶν ἡ πασῶν ὑπερφυστέρα.

Οὔτε ἐκ κραυγῆς Σοδόμων καταβαίνει «ἵνα γνῶ» περὶ τῆς πληθύος τῶν ἁμαρτιῶν, οὔτε ἐν φωνῇ σάλπιγγος, ὅτε τὸ Σίναϊον ὄρος ἀνέπεμπεν εἰς τὸν οὐρανὸν τὸν καπνὸν «ὥσει καπνὸν καμίνου», οὔτε νεφέλῃ γνοφώδης ἐκύκλου τὸν δημιουργήσαντα καὶ συνέχοντα τὴν κτίσιν· οὔτε προηγήθη «πνεῦμα μέγα κραταίων, διαλύον ὄρη καὶ συντρίβον πέτρας», οὔτε «μετὰ τὸ πνεῦμα συσσεισμός», οὔτε «μετὰ τὸν συσσεισμόν πῦρ». Ἀλλ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποις ὄφθεις καὶ συναναστραφεὶς ὁ Θεὸς, ἐν τε τοῖς κόλποις τοῦ Πατρὸς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ αἰσθητῷ τε καὶ νοητῷ, κατέβη ἵνα τὸν πεσόντα ἄνθρωπον εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀναβιδάσῃ ἀξίωμα. Γεννηθεὶς ὑπερφύως ἐν ταπεινότητι, κατέδειξε τὴν τοῦ Θεοῦ λόγου δύναμιν, κατὰ τὸν οὐρανοφάντορα Βασιλείου (ἐρμ. μδ' ψαλμοῦ), ἐν τῇ περὶ τὴν ἐνανθρώπησιν οἰκονομίᾳ καὶ τῇ πρὸς τὸ ταπεινὸν καὶ ἀσθενὲς τῆς ἀνθρωπότητος συγκαταβάσει, ἥτις παριστᾷ τὴν δύναμιν ταύτην περισσότερον ἢ ἡ «σύστασις οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ θαλάσσης, καὶ ἀέρος καὶ τῶν μεγίστων στοιχείων ἡ γένεσις καὶ εἴ τι ὑπερκόσμιον νοεῖται καὶ εἴ τι καταχθόνιον». Καὶ ἐν τῷ συναναστρέφειν μετὰ τῶν ἀνθρώπων τὸν συγκαταβάντα Θεὸν οὔτε τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν ἔλυνον οἱ μετ' αὐτοῦ λαλοῦντες, οὔτε γνόφος νεφέλης ἐκάλυπτον αὐτόν, οὔτε τις ἠναγκάζετο, καθὼς ὁ Μωϋσῆς, ἵν' ἀποστρέψῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, εὐλαβούμενος «κατεμβλέψαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ».

Διὰ τοῦτο τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος ὑμνήσαν ἐνθέως εἰς τρόπον ἀνέφικτον ἡμῖν χορὸς ἁγίων πατέρων ἀπὸ Βασιλείου τοῦ Καισαρείας καὶ Γρηγορίου τοῦ Νύσσης, ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Χρυσόστομου καὶ Βασιλείου Σελευκείας, μέχρι Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ καὶ τῶν μετ' αὐτούς. Διὰ τοῦτο λαμπρῶς ὑμνήσαν ὁ τε Κοσμάς ὁ Μαΐουμᾶ καὶ ὁ ἐκ Δαμασκοῦ φῶστηρ Ἰωάννης. Ἡμεῖς ἀντλοῦμεν ἐξ ἐκείνων εἴ τι ἂν λέγωμεν, εὐτυχεῖς ἂν κατὰ μικρὸν μιμηθῶμεν ἐκείνων τὴν θερμὴν πίστιν, τὴν ἐμπνεύουσαν τὴν φαντασίαν καὶ τὸν λόγον, καὶ καθαγιαζούσαν πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν καὶ τοῦ πνεύματος.

Ἡ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

Ἡ γέννησις τοῦ θεοῦ Σωτῆρος εἶνε ἡ ἀρχὴ τῆς ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς ἡμῶν ζωῆς, ἡ ἀρχὴ τοῦ ἔργου τῆς σωτηρίας καὶ ἀπολυτρώσεως ἡμῶν ἐκ τῆς ψυχοκτόνου ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου, καὶ ἡ αἰτία τῆς πνευματικῆς ἀναμορφώσεως ἡμῶν, τῆς προόδου καὶ τελειοποιήσεως ἐν τῷ βίῳ. Ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς ἐν τῷ φυσικῷ τούτῳ κόσμῳ ἵνα ἡμεῖς γεννηθῶμεν ἐν τῷ ἠθικῷ καὶ πνευματικῷ· καὶ εἰ μὴ προηγέτο ἡ γέννησις τοῦ θεοῦ Σωτῆρος ἐκ τῆς Παρθένου, ἡ ἡμετέρη γέννησις καὶ ἀναγέννησις θὰ ἦτο ἀδύνατος. Διὰ τοῦτο ἡ πνευματικὴ τοῦ θεοπλάστου ἀνθρώπου γέννησις εἶνε ἡ συνέπεια τῆς γεννήσεως τοῦ θεοῦ Σωτῆρος, καὶ ὁ πιστεύων ὅτι ἐγεννήθη ὡς ἄνθρωπος ἐν τῷ κόσμῳ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἀναγεννᾶται δι' αὐτοῦ καὶ τελειοποιεῖται ἐν τῇ μακαριουργῷ ἀρετῇ, καὶ γίνεται ἄξιος νὰ εἰσέλθῃ ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ βασιλείᾳ. Ὁ γλυκύτατος Χριστὸς εἶνε τὸ ἀγαθὸν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Ἡ αὐλὸς ψυχῇ τοῦ λογικοῦ ἀνθρώπου αἰσθάνεται πνευματικὰς ἀνάγκας καὶ ἐπιθυμίας, ὅς διὰ μόνου τοῦ μακαριώτατου Χριστοῦ θεραπεῦσαι δύναται. Ἡ φιλοζωία εἶνε αἰσθημὰ ἐπικρατοῦν ἐν τῇ ψυχῇ, ἀναπερόμενον πρὸς ἀντικείμενον σπουδαιότατον. Ἡ ἀνώλεθρος ψυχὴ πέποιθεν ὅτι ἄνευ ζωῆς τὸ πᾶν εἶνε δι' αὐτὴν ἴσον τῷ μηδενί, καὶ αὐτὴ ἐστὶ ἡ τοῦ πανουργοῦ ὑπαρξίς· εἶνε δι' αὐτὴν κόλασις καὶ βάσανος ἀφόρητος, ζωῆς μὴ ὑπαρχούσης καὶ ἀθανασίας. Διὰ τοῦτο ἀποβλέπει πρὸς τὴν ζωὴν καὶ ἐπιδιώκει τὴν ἐξεύρεσιν μέσων ἀναλόγων πρὸς τὴν διατήρησιν αὐτῆς. Τὸ ἀσφαλές δὲ καὶ ἀληθές μέσον πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας· εἶνε ὁ πασιπρόθητος Χριστὸς, καὶ διὰ τοῦτο μόνος ὁ τῷ Χριστῷ πιστεύων μετὰ βεβαιότητος εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀθανασίαν, καὶ διατελεῖ ἄφοδος πρὸ τοῦ ἀναιτοφεύκτου θανάτου, συνειδὼς ὅτι καὶ μετὰ θάνατον ζῇ, καὶ ὅτι ἡ διάλυσις τῆς ἀφθάρτου ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος δὲν εἶνε καὶ κατάργησις τῆς ζωῆς τελεία. Ἡ φιλοζωία ἀρχὴ τοῦ λογικοῦ ἀνθρώπου εὐρίσκει τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς ἐν τῷ πολυεράστῳ καὶ φιλοψύχῳ Χριστῷ, οὗτος ἡ γέννησις ἡ κατὰ σάρκα εἶνε ἀποκάλυψις τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, καὶ ἡ θύρα τῆς αἰωνιότητος καὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὅτι δὲ ὁ ψυχερχοτὴς θεάνθρωπος Χριστὸς, εἶναι ἡ κατὰ αὐτὸ ζωή, ἡ αὐτοζωία, αὐτὸς περὶ αὐτοῦ ἐδήλωσε τούτο διὰ τῶν ἐξῆς λόγων· «Ἐγὼ εἰμὶ ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή» καὶ «Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ καὶ ἀποθνήσκει ζήσεται».

Ἡ φιλομάθεια εἶνε αἴσθημα τῆς ψυχῆς ὠθοῦν αὐτὴν εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας. Διότι ἄνευ τῆς γνώσεως τῆς ἀληθείας ἡ ψυχὴ διατελεῖ ἐν πνευματικῷ καὶ ἠθικῷ σκότει, καὶ οὐδὲν δύναται νὰ πράξῃ ἀγαθόν. Ὁ θεόπλαστος ἄνθρωπος ζητεῖ τὴν ἀλήθειαν καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ κανονίσῃ τὰ ἑαυτοῦ διὰ τῆς ἀληθείας, δίδωσι πέποιθεν ὅτι διὰ τῆς ἀληθείας καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ ψεύδους δύναται νὰ εὐδαιμονήσῃ. Ἀλλ' ἡ γνῶσις τῆς περιζητήτου ἀληθείας τυγχάνει δυσχερὴς ὅταν ἐν τοῖς ἀνθρώποις ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος, φυσικὸς καὶ ἄσπονδος ἐχθρὸς τῶν ψυχῶν ἡμῶν (ζόρρατος) διάβολος βασιλεύῃ διὰ τοῦ ψυχολέθρου ψεύδους καὶ τῆς φρενώλους ἀπάτης, καὶ ἄνθρωποι πλαγνώμενοι καὶ ἀπατῶμενοι καὶ τὸ ψεῦδος ὡς ἀλήθειαν ἐκλαμβάνοντες ἀκολουθῶσιν ὀπίσω αὐτοῦ ἡδονὴν ἐξ αὐτοῦ αἰσθανόμενοι πρόσκαιρον. Τὸ θεοσυγέστατον ψεῦδος δὲν δύναται νὰ διαχύσῃ ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἡδονὴν διαρκῆ καὶ αἰώνιον, καὶ διὰ τοῦτο εἶνε ἀσύμφορον πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς αἰωνίου ζωῆς. Ἡ ἐπιθυμία τῆς αἰωνίου ζωῆς πληροῦται διὰ τοῦ ἀγαθοῦ τῆς ζωῆς, ὡς ἡ ἐπιθυμία τοῦ εἰδέναι πληροῦται διὰ τῆς ψυχροσωτείας καὶ θεοφιλεστάτης ἀληθείας. Ἀμφοτέραι δὲ αἱ ἐπιθυμίαι αὗται πληροῦνται διὰ τοῦ πολυφιλήτου Θεοανθρώπου Χριστοῦ. Διότι εἰ ὁ Χριστὸς ἐστὶ τὸ ἀγαθὸν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, ἄρα ὁ Χριστὸς καὶ τὸ ἀντικείμενόν ἐστὶ τῆς γνώσεως, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ἐπιστήμη, καὶ ἡ σοφία. Ἡ δὲ ψυχὴ ἐν τῷ παντοῦνημονεύτῳ Χριστῷ εὕρισκει τὴν ζῶν καὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ φῶς, εὕρισκει τὴν εὐθειαν καὶ ἀπλανῆ ὁδὸν τὴν ἄγουσαν εἰς τὴν αἰωνιότητα, καὶ ταύτην βαδίζει μετὰ πίστεως βεβαίως καὶ ἀκλονήτου. Ἡ γέννησις ἄρα τοῦ θεοῦ Σωτῆρος εἶνε ἀποκάλυψις ἐν τῷ κόσμῳ τοῦ φωτός, δι' οὗ φωτιζομένη ἡ ψυχὴ διέρχεται τὸν βίον αὐτῆς ἀπταιστως καὶ ἀλανθίστως καὶ μεταβαίνει εἰς τὴν ἀθανασίαν καὶ τὴν μακαριότητα.

Ἡ φιλοδοξία εἶναι αἴσθημα τῆς ψυχῆς, τὸ ὁποῖον κινεῖ αὐτὴν εἰς τὴν πρόσκτησιν δόξης. Ἀλλὰ δόξα τῆς ψυχῆς ἀληθῆς καὶ πραγματικῆ δὲν εἶναι εἰμὴ ἡ κατόρθωσις τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς. Ὁ ἄνθρωπος δοξάζεται ἀληθῶς ὅταν ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόστολὴν αὐτοῦ ὑπερникῶν πᾶν ἐμπόδιον, καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς τὸ καθωρισμένον αὐτῷ τέλος. Τοῦ ἀνθρώπου δὲ τέλος καὶ προορισμὸς εἶνε νὰ γείνῃ ὁμοίωσις τοῦ Θεοῦ, τέλειός τε καὶ ἀναμάρτητος, ἐνεργῶν καὶ πράττων ὡς ὁ Θεός. Ἀλλὰ πρὸς τὴν κατόρθωσιν τοῦ τέλους τούτου καὶ τὴν πλήρωσιν τῆς φιλοδοξίας τοῦ ἀνθρώπου ἀπαιτεῖται δυνάμεις ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς ἀνάλογος πρὸς τὸ

τέλος καὶ τὸν προορισμὸν αὐτοῦ, ἵνα δι' αὐτῆς ἡ ἀνθρωπίνη θέλησις κατισχύσῃ τῆς θανατηφόρου ἀμαρτίας καὶ τοῦ ἀνθρωποπλάτου καὶ παμπονήρου διαβόλου, καὶ μορφωθῇ καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ. Τὴν δυνάμιν δὲ ταύτην τὴν μορφωτικὴν καὶ ποιοῦσαν τὸν ἄνθρωπον «ὁμοίωσιν Θεοῦ» εὕρισκει ὁ ἄνθρωπος ἐν μόνῳ τῷ περιεχόμενῳ Χριστῷ. Οὕτως ἡ γέννησις εἶνε ἀποκάλυψις τῆς δυνάμεως τοῦ παντοποιοῦ καὶ παντάρχου Θεοῦ, δι' ἧς ὁ ἄνθρωπος κατορθοῖ τὸν προορισμὸν αὐτοῦ, καὶ ἀνυψοῦται εἰς τὴν δόξαν τῆς—κατὰ χάριν ἀείποτε—ισοθείας καὶ τῆς θεώσεως. Οὕτω δὲ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ γεννήσει τοῦ Θεοῦ Σωτῆρος ἀνευρίσκει τὴν ἀποκάλυψιν τῆς αἰωνίου ζωῆς, τῆς αἰδίου τοῦ πανσόφου καὶ πανυπεραγάθου Θεοῦ ἀληθείας, καὶ τῆς παντοδυναμίας τοῦ Θεοῦ, τὴν ἀποκάλυψιν τῆς σοφίας καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ πανυπερτάτου Θεοῦ. Ἡ δὲ πίστις εἰς τὸν πάγκλον Χριστὸν εἶνε πίστις εἰς τὴν ὑπαρξιν καὶ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ἀποκάλυψιν τοῦ ἀγαθοῦ τῆς αἰζώας καὶ αὐτοαληθείας, καὶ αὐτοδυναμίας, εἶνε πεποίθησις εἰς τὸν πάνσοφον καὶ παντοδύναμον Λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸν πλήρη ὄντα ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας. Ἡ πίστις δὲ αὕτη πρὸς αὐτὸν εἶνε παραγωγὸς ἀναλόγου ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς Αὐτόν. Διότι ὄντες ὑπὸ τὴν τυραννίαν τοῦ φθονεροῦ καὶ κακογνώμονος διαβόλου καὶ διὰ τῆς θανατηφόρου ἀμαρτίας ζῶντες μακρὰν τοῦ πανυπεραγάθου Θεοῦ, τῇ δυνάμει τοῦ Χριστοῦ ἐλυτρώθημεν καὶ τῷ Θεῷ καταλλάγημεν, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ τῆς θεοβραβεύτου δικαιοσύνης ἐπανάχθημεν, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ φιλανθρωποτάτου Θεοῦ ἐλάβομεν, πρὸς πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν τῆς ἀνωτέρου καὶ ἀθανάτου ψυχῆς ἡμῶν μόρφωσιν καὶ τελείωσιν. Ὁ προσφιλέστατος Χριστὸς διὰ τῆς ἐν χρόνῳ ἐκ τῆς Παρθένου γεννήσεως Αὐτοῦ προσέλαβε σάρκα, ἵνα ἡμεῖς διὰ τῆς ἐξ Αὐτοῦ ἠθικῆς γεννήσεως προσλάβωμεν τὸ τοῦ Θεοῦ πνεῦμα, τὴν πανθενουργὸν καὶ παντοκρατορικὴν χάριν Αὐτοῦ.

Ὡς δὲ τὸ Πνεῦμα διεμόρφωσε τὴν σάρκα τοῦ Λόγου ἐν τῇ μήτρᾳ τῆς παναχράντου Παρθένου, τὸ αὐτὸ Πνεῦμα διαμορφοῖ τὴν πνευματικὴν φύσιν περὶ τὴν θέλησιν ἡμῶν καὶ δίδωσιν αὐτῇ τὸ εἶδος καὶ τὴν μορφήν τοῦ ἀπειραγάθου Θεοῦ. Ὁ Χριστὸς ἐγένετο ἄνθρωπος, ἵνα ὁ ἄνθρωπος—κατὰ χάριν—ἀποθεωθῇ. Διὰ τοῦτο ἡ γέννησις τοῦ Θεοανθρώπου Χριστοῦ εἶνε καὶ γέννησις τοῦ ἀνθρώπου ἔχουσα θεῖαν ἀρχήν. Διότι καθὼς ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ εἶνε γέννησις ὑπερφυσικῆ καὶ θεῖα, ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ ἄνευ ἀνδρικῆς ἐπενεργείας, οὕτω καὶ ἡ ἀναγέννησις τοῦ θεοπλάστου καὶ

θεομόρφου ἀνθρώπου εἶνε θεία καὶ ὑπερφυσικὴ ἐξ ἁγίου Πνεύματος καὶ ἀνευ ἀνθρωπίνης δυνάμεως, ἵνα μηδεὶς κχυχῇ ὅτι αὐτὸς μόνος κατάρθωτε τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ τελειοποιήσιν. Διότι καθὼς ἦτο ἀδύνατον νὰ γεννηθῇ ἐκ σπέρματος ἀνδρὸς ἀγαθὸν ἐν τῇ κόσμῳ ὡς ὁ ποθεινός Χριστὸς, οὕτως εἶνε ἀδύνατον καὶ νὰ ἀνγκασθῇ ἠθικῶς καὶ νὰ κατορθώσῃ τὸν προορισμὸν αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος διὰ τῶν ἑαυτοῦ δυνάμεων καὶ ἱκανοτήτων. Ἄρα οὐδεὶς, ἀνευ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναται γενέσθαι ὁμοίωσις Θεοῦ. Εἰ δὲ διὰ τοῦ ζωοποιῶ καὶ ἁγίου Πνεύματος ἡ σάρκωσιν τοῦ Λόγου, ἄρα διὰ τῆς πανσθενεστάτης καὶ παναλκυστάτης χάριτος τοῦ ἀληθινοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ πνευματώσις τῆς ἀθανάτου καὶ ἀύλου ψυχῆς ἡμῶν.

*Ἐγγραφον ἐν Κων]πόλει μηνὶ δεκεμβρίῳ 1906.

ΞΕΝΟΦΩΝ Α. Ι. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

(ιατρός)

ΑΝΩΦΕΛΕΙΣ ΑΓΩΝΕΣ

Πολλάκις ἡναγκάσθημεν νὰ ἐλεεινολογήσωμεν τοὺς ἀποπειρωμένους διὰ χρημάτων νὰ δημιουργήσωσι νέαν ἐθνικότητα ἐν Μακεδονίᾳ, νέον κέντρον ραδιουργίας καὶ ταραχῶν καθιστῶντες. Ἀναγράφοντες τοὺς ἀνωφελεῖς τῶν ταραξιῶν τούτων ἀγῶνας, ἐπετελέσαμεν καθῆκον καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ πρὸς αὐτὰ τὰ συμφέροντα τοῦ κράτους, στηρίζοντες τοὺς στερεῶς ἐχομένους τῶν πατρῶν ὁμογενεῖς, οἵτινες καὶ κατόπιν πιέσεων καὶ προσφορῶν χρηματικῶν ἀπέρριψαν πᾶσαν πρότασιν ἀφορῶσαν εἰς διαφθορὰν συνειδήσεων, ἀγνὸν τηροῦντες τὸν ἐθνισμὸν, εἰλικρινῇ τὴν πρὸς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν ἀφοσίωσιν, ἀσάλευτον τὴν εἰς τὸ βασίλειον κράτος ὑποταγὴν. Τοὺς αὐτοὺς ἐπαίνους ἀπονέμεμεν καὶ εἰς τοὺς ὀρθοδόξους Ἕλληνας τῆς θεοσωστού ἐπαρχίας Ἑλασσῶνος, ἀποδείξαντας εἰς τὰς προπαγάνδας τὰς ἐκ Ρουμανίας ὅτι ἂν ἐν τῇ πατρίῳ γλώσσῃ διατηρῶνται παρειαφρόντες ὅροι καὶ λέξεις ξενικαὶ καὶ βάρβαροι, τὰ λοιπὰ γνωρίσματα τῆς ἑλληνικῆς ἐθνότητος ἐσώθησαν μαρτυροῦντα τὴν εὐγένειαν τῆς ἐαυτῶν καταγωγῆς.

Πρὸ δύο σχεδὸν μηνῶν ἐπέδραμον μέρη τινὰ τῆς ἐπαρχίας Ἑλασσῶνος οἱ ἐν εἰδει διδασκάλων ἀπόστολοι τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας.

Τρεῖς ἐκ τούτων, ἔχοντες καὶ γυναῖκά τινα συνοδὸν, λεγομένην διδασκάλισαν, διπνυθύνθησαν εἰς Δαμάσιον, εἰς εἰς Πραιτόριον, εἰς εἰς Βλαχογιάννην καὶ τρεῖς εἰς Ελασσῶνα, καίτοι οὐδαμοῦ ὑπάρχει σχολεῖον, ἐν ᾧ μέλλουσι νὰ διδάξωσι, διότι οὐδὲ μαθηταὶ ὑπάρχουσιν.

Ἐν Ἑλασσῶνι διέμενον ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἐν πανδοχείῳ, μὴ εὐρίσκοντες εὐπρεπὲς οἶκον πρὸς διαμονὴν, καίπερ προσφέροντες ὑπέρογκα ἐνοίκια. Ἐν πανδοχείῳ διέμενον ἐπὶ πολὺ καὶ οἱ μεταβάντες εἰς τὸ Δαμάσιον, καίτοι καὶ οὗτοι προσέφερον ἐνοίκια προσοχῆς ἄξια εἰς τινὰς τοῦ τόπου βένδες. Εὐτυχῶς, οὗτοι καὶ γινώσκοντες τοὺς σκοποὺς τῶν ὀργάνων τούτων τῆς ξένης προπαγάνδας καὶ τὴν γενικὴν πρὸς τοὺς ρουμανοδιδασκάλους περιθρόνησιν βλέποντες ἠρνήθησαν τὸ προσφερόμενον ἀνέλπιστον κέρδος. Εἰς τὸν ἐνδοξότατον Νεδζιπ βένην προσήνεγκον τεσσαράκοντα λίρας τουρκικὰς ὡς ἐνοίκιον μιᾶς οἰκίας ἐπὶ μῆνας τινὰς οὐχὶ ἐπὶ ἔτος.

Ταῦτα δι' ἐπισήμων ἐκθέσεων ἡμῖν γνωστὰ καθιστάμενα δεικνύουσι μὲν τὸ ἀνωφελὲς οὗ ἀνέλαβον ἀγῶνος οἱ τὰς μακεδονικὰς ἢ θεσσαλικὰς ἢ ἡπειρωτικὰς ἐπαρχίας ἐπιτρέχοντες ρουμανοδιδάσκαλοι· πληροῦσιν ὅμως ἡμᾶς πολλῆς θλίψεως ὅτι παρὰ κοινότησι φιλησύχοις ὁμογενῶν, γινωσκόντων τὰ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ κράτος καθήκοντα, ἐγκαθίστανται ὁμάδες εὐαρίθμων ἀλητῶν, οἵτινες ἤρξαντο ἤδη συκοφαντοῦντες εἰς τὰς ἀρχὰς πάντα κατὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν ἐρρωμένως ἀντεπεξερχόμενον. Οἱ ὁμογενεῖς τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Μακεδονίας καὶ καταγγελλόμενοι καὶ ραδιουργούμενοι θέλουσι δεῖξει ὅτι τῆς γλώσσης αὐτῶν τῆς μητρικῆς ἢ παραφθορὰ κακῶς ὑπελογίσθη ὡς μέσον εὐκολύνον ἀδύνατον ἐξωμοσίαν.

Ἐν θύμῃ τῶν τοιούτων καταγγελιῶν ἐπιστέλλει τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμένικῳ πατριάρχῃ τὴν ἐξῆς ἀναφορὰν:

Παναγιώτατε,

Πρὸ 25ετίας περίπου τυγχάνων λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου καὶ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ κηρύττων, αἰετοτε διετέλεσα στοιχῶν τοῖς νόμοις. Αἰφνης ὅμως τὴν 7 παρελθόντος μαρτίου συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ἀνευ εἰδοποιήσεως καὶ γνώσεως τοῦ πρώην σεβ. μητροπολίτου, ἐτέθην εἰς

τὰς φυλακὰς, συγχρόνως δὲ ἐνεργήθη ἐν τῇ οἰκίᾳ μου καὶ ἔρευνα. Ἀφορμὴν πρὸς τοῦτο ἔδωκε βδελυρὰ συκοφαντία καὶ καταχθόνιαι ραδιοσυρταὶ τῆς ἐνταῦθα ρουμουνικῆς προπαγάνδας, ἐπωφεληθείσης τῶν περιστάσεων, καὶ ἰδοὺ πῶς:

Πρὸ 2 καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν, ἐντολῇ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως καὶ ἐπινεύσει τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, εἶχον μεταβῆ εἰς Βωδούσαν, χωρίον τοῦ Ζαγορίου, ὅπως ἀντικαταστήσω ἐκεῖ τὸν παυθέντα τοῦ χωρίου ἱερέα, διαφθαρέντα διὰ χρημάτων καὶ τολμήσαντα νὰ τελέσῃ τὴν ἱερὰν λειτουργίαν ρουμουνιστὶ, συνάμα δὲ κηρύξω ἐκεῖ τὸν θεῖον λόγον, συμβουλεύσω καὶ διδάξω τὴν ἀγάπην καὶ ὁμόνοιαν. Μετὰ τὴν διόρθωσιν τῆς διαταραχθείσης ἐκεῖ τάξεως ἐπέστρεψα εἰς Ἰωάννινα. Μετὰ παρέλευσιν δύο περιήπου ἐτῶν κατὰ τὰ ὁποῖα οὐδὲν παράπονον ἠγέρθη ἐναντίον μου κατηγγέλθην ὡς ὁμιλήσας τότε κατὰ τῶν βλάχων δῆθεν καὶ ὡς τολμήσας νὰ διαταράξω τὴν ἐσωτερικὴν ἀσφάλειαν τοῦ κράτους καὶ ἄλλα παρόμοια. Μὴ ἀποδειχθεῖσάν ἐν τῇ ἀνακρίσει τῶν συκοφαντιῶν καὶ οὐδενὸς ἐνοχοποιητικοῦ ἐγγράφου εὐρεθέντος μοι, ἐκηρύχθη ἀθῶος καὶ διετάχθη ἡ ἀποφυλάκισίς μου τὴν 22 παρελθόντος ἀπριλίου, συνάμα δὲ ἐγένετο καὶ πρᾶξις τῆς ἀποφυλακίσεώς μου ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν φυλακῶν ὅτι ἀπελύθην. Καὶ ὅμως ἐξηκολοῦθουν κρατούμενος ἐν τῇ φυλακῇ, ἕως οὗ διευτυπώθη κατ' ἐμοῦ δευτέρα κατηγορία ὅτι δῆθεν εἶμαι ἠθικὸς αὐτουργὸς τοῦ φόνου βλαχοδιδασκάλου τινός, συμβάντος τὸν παρελθόντα μάρτιον. Ἐδέησε νὰ πῶ καὶ τὸ πικρὸν τοῦτο ποτήριον καὶ παρὰ μένῳ ἐν τῇ φυλακῇ ἐπὶ ἄλλους 8 περιήπου μῆνας ἔκτοτε. Ἐπὶ 8 μνηνὸν διεξήχθη ἡ δίκη, καθ' ὅλον δὲ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἐξετάσθησαν 54 μάρτυρες, οὓς ἡ κατηγορία ἐπεκαλέσθη ἀπλῶς καὶ μόνον πρὸς παρέλκυσιν τῆς δίκης καὶ παράτασιν τῆς φυλακίσεώς μου.

Εὐτυχῶς αἱ συκοφαντίαι κατεδείχθησαν καὶ διεκλύθησαν καὶ τὸ ποινικὸν ἐφετεῖον πεισθὲν περὶ τῆς ἀθωότητός μου μὲ ἐκήρυξεν ἀθῶον ὅλων τῶν υποβληθεισῶν κατηγοριῶν καὶ διέταξε τὴν ἄμεσον ἀποφυλάκισίν μου τὴν 7ην τρέχοντος καὶ ὅμως καὶ μετὰ τὴν ἀθώωσίν μου κρατοῦμαι εἰσέτι εἰς τὰς φυλακὰς.

Μὴ θελήσας λοιπὸν, Παναγιώτατε, γὰρ ἐπικαλεσθῶ τὴν προστασίαν τῆς Μητρὸς μου Ἐκκλη-

σίας πρὸ τῆς ἀθώωσέώς μου, ἐπικαλοῦμαι ἡδὴ ταύτην, καὶ παρακαλῶ θερμῶς τὴν Ὑμ. Παναγιότητα ὅπως λάβῃ γενικὴν πρόνοιαν οὐ μόνον περὶ ἐμοῦ ἀλλὰ περὶ ὅλου τοῦ χριστεπωνύμου Αὐτοῦ πληρώματος τοῦ εὐρισκομένου ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις καὶ διάγοντος χρόνους χαλεποὺς, διαφωτίσῃ δὲ ἡ Ὑμ. Παναγιότης τοὺς ἀρμοδίους ὅτι τὰ τοιαῦτα ἀντίκεινται εἰς τὰς ἀγαθὰς προθέσεις τοῦ κραταιοτάτου καὶ φιλολάου ἡμῶν Ἀνακτος καὶ τὴν ἐνδελεχῆ Αὐτοῦ μέριμναν ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας καὶ εὐημερίας τῶν πιστῶν Αὐτοῦ ὑπηκόων.

Ἐν τούτοις ἐπικαλούμενος τὰς θεοπειθεῖς Αὐτῆς εὐχὰς διατελῶ τῆς Ὑμ. Θειότητος πνευματικὸν καὶ εὐπειθὲς Αὐτῆς τέκνον.

Ἐκ τῶν φυλακῶν Ἰωαννίνων.

14 δεκεμβρίου 1906.

Κ. ΘΩΜΑΪΔΗΣ ἱεροκήρυξ

ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΕΝ ΕΥΣΕΒΕΙ ΤΗ ΠΙΣΤΕΙ ΤΕΛΕΙΩΘΕΝΤΩΝ

Ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ ἔτους, συμπληροῦντες τὴν ἀναγραφὴν τῶν ἱερῶν μνημοσύνων, τῶν τελεσθέντων ὑπὲρ τῶν πυρὶ καὶ σιδήρῳ τοῦ μακαρίου τυχόντων τέλους ἀειμνήστων ἡμῶν ἀδελφῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ, σημειοῦμεν σήμερον τὸ ἐν **Κρήνῃ**, τελεσθὲν τῇ 12 νοεμβρίου παρελθόντος, ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Χαράλαμπος, ἱεουργοῦντος τοῦ πανιερ. μητροπολίτου κ. Θεοκλήτου—τὸ ἐν **Μυριοφύτῳ**, γενόμενον τῇ 21 νοεμβρίου, λειτουργοῦντος τοῦ θεοφιλ. ἐπισκόπου κ. Σαραγγίδου ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Θεοτόκου—καὶ τὸ ἐν **Θεοδοσιουπόλει**, τελεσθὲν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὑπὸ τοῦ πρεσβυτερίου τῆς πόλεως.—Ἐπίσης ἐμάθομεν ὅτι καὶ ἡ ἐν **Βηρυτῷ** τῆς Συρίας ἐκκλησία ἐγκρίτως ἐτέλεσε τὸ μνημοσύνον τῶν ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἀνταλλαζάντων τὸν ἐπίκληρον βίον πρὸς τὴν ἀγῆρω ζώην καὶ τὴν μακαρίαν ἀνάπαυσιν.

ΤΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΑΘΕΙΑΣ πρὸς τὰ θύματα τῆς ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ καταστάσεως ἐξακολουθοῦσιν ἐτι καὶ νῦν διδάσκοντα πάντα, ὅτι τὴν ποικίλην τῶν πασχόντων δυσπραγίαν μετὰ στοργῆς ἀδελφικῆς οἱ πᾶνταχοῦ διαβιούντες ὁμογενεῖς συμμερίζονται. Πρῶτον μὲν ἐκ τῶν πέντε ἡπείρων ἀποστέλλονται χρηματικὰ βοηθήματα, πολλοὶ δὲ κύριοι καταστημάτων ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν

ἐν Ἑλλάδι, ἀνάγκην ἐργαπῶν ἔχοντες, προσέλαβον ἐκ τῶν προσφύγων τοὺς εἰς τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν χρησιμεύοντας, καλὸν παράδειγμα γινόμενοι τοῦ πρακτικοῦ μέσου, δι' οὗ δυνάμεθα ν' ἀποβῶμεν βοηθοὶ τῶν ἀναξιοπαθούντων. Ἐκ τοῦ γραφείου τῆς κεντρικῆς ἐν Ἀθήναις ἐπιτροπῆς τῶν προσφύγων ἐγένετο γνωστὸν ὅτι κατὰ τὰ μέσα σχεδὸν τοῦ μηνὸς τούτου τὸ ὅλον ποσὸν τῶν ἐξ ἐράνων εἰσπραχθέντων ὑπερέβη τὰς 320000 δραχμῶν. Ἐν τῷ δεκάτῳ τρίτῳ καταλόγῳ ἀναφέρονται, ἐκτὸς τῶν ἐν Ἑλλάδι, αἱ εἰσφορὰὶ τῶν ἐλληνικῶν ὀρθοδόξων κοινοτήτων **Δουρῶν** ἐκ δραχμῶν 658—**Μανδούρας** τῆς Αἰγύπτου 1198 δραχμῶν—**Τεργέστης** ἐκ δρ. 9341—**Βακοῦ** τῆς Ρωσίας ἐκ δρ. 491—**Λόουελ Μαςς** (αχουσέτης) ἐκ 275 δραχμῶν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀλληλοβοηθείας» σταλεισῶν—τοῦ ἐν **Βοστώνῃ** Συλλόγου «Βασσαρά» 535 δραχμῶν—διὰ τῆς ἐφημερίδος «Μετανάστου» (Λόουελ) 561—τῆς ἐν **Νέα Ἀλάσκα** ὁμογενοῦς κοινότητος ἐκ δρ. 1487—τῶν ἐν **Little Wash** ἐλλήνων 1669 δραχμῶν—τῆς ἐλληνικῆς ἐν **Μονάχῳ** κοινότητος πεμφάσης 715 δραχμᾶς—τῆς ἐν **Μοντρεάλ** τοῦ Καναδᾶ 1317 δρ.—τῆς ἐν **Nashua** 247 τῆς καὶ πρὸς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν ἐγκαίρως ἀποστείλας διπλάσιον ποσὸν—τοῦ ἐν **Ουϊλμικτον** ἐλλήν. Συλλόγου «Νίκης» 431 δρ.—τῶν ἐλλήνων ἐν **Παρισίῳ** σπουδαστῶν 884 δρ.—τῶν ἐν **Χάννον** τῆς Κίνας ὁμογενῶν πεμφάντων 598 δρ.—τῶν ἐν **Γάλλεστων** (Τεξᾶς) 340 φράγκα—καὶ τῶν ἐν **Γεωργία** συλλεξάντων 425.

Πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην ἀπεστάλησαν ἐκ **Κρήνης** ὑπὲρ τῶν προσφύγων 500 φράγκα καὶ ἐκ **Ροστόδίου** (Ρωσίας) ἰσάριθμα, διπλάσιον περίπου σταλόντων εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις κεντρικὴν ἐπιτροπείαν—ἡ δὲ ἐνορία **Ἐγρί-καπι**, ἡ πρότινον ἐτῶν καταστραφείσα σχεδὸν ἐκ πυρκαϊᾶς καὶ μὴπω εἰς τὴν πάλαι κατὰστασιν ἐπανελθοῦσα, προσήνεγκε 438 γρόσια.

Ἄλλ' αἱ ἀνάγκαι τῶν ἀτυχούντων ἀδελφῶν ἡμῶν παραμένουσιν ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει καὶ κατὰ τὰς ἐορτάς τῆς πρώτης τοῦ ἔτους καὶ τῶν Θεοφανείων ναοὶ καὶ ἀδελφότητες καὶ κοινότητες καὶ συντεχνίαι καλὸν νὰ προσενέγκωσι τι πρὸς ἀνακούφισιν ὑλικὴν τῶν ἡθικῶς καὶ ὑλικῶς δυσπραγούντων. Ἐὰν δ' οὐδεὶς δύνηται νὰ παρεμποδίσῃ τὴν τῆς ἀγαθοεργίας ἐξάσκησιν, οἱ φιλόκνηθοι ὁμογενεῖς πρέπει κατ' ἰδίαν ἕκαστος τὸ καθήκον νὰ πράξῃ, κόπτων ἐκ περιττῶν πολυτάκεις δαπανημάτων μικρὸν ποσὸν χάριν τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος.

«ΕΞ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΤΟ ΦΩΣ»

Τόμος Β', ὑπὸ τοῦ ἀρχιμανδρίτου τῆς ἐνταῦθα ὁμοδόκῃς προεδρίας κ. Ἰωνᾶ. Πετροῦπολις 1906.

Ὁ μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ μελέτης τὴν παρ' ἡμῖν πνευματικὴν κίνησιν παρακολουθῶν ἀρχιμ. τῆς ρωσ. πρεσβείας κ. Ἰωνᾶς, ἐξέδωκε τὸν δεύτερον τόμον τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1903 ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ἐκδοθέντος συγγράμματος αὐτοῦ, περὶ οὗ τότε τὸν προσήκοντα ἐποησάμεθα λόγον ἐν ταῖς στήλαις τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» (βλ. ἔτος ΚΓ'. «Ἐκκλ. Ἀληθείας» σ. 412). Ἀποφεύγοντες νὰ ἐπαναλάβωμεν ὅσα τότε ἐλέγομεν περὶ τῆς λεπτῆς παρατηρητικότητος τοῦ συγγραφέως, τῆς ἀμεροληψίας αὐτοῦ καὶ τοῦ ὄντος εἰλικρινοῦς ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ τῆς ἐν Ἀνατολῇ Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἥτοι περὶ προσόντων, ἅτινα διακρίνουσι τὸ ἔργον αὐτοῦ ἀπὸ ἄλλων τοῦ αὐτοῦ εἶδους συγγραμμάτων ἄλλων συγγρόνων ρώσων συγγραφέων, σημειοῦμεν ἐνταῦθα πᾶν ὅ,τι νεώτερον καὶ ἰδιόζων ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ παρουσιάζει ὁ ρηθεὶς δεύτερος οὗτος τόμος τοῦ συγγραφέως.

Τὸ ἔργον τοῦτο δημοσιευθὲν πρότερον τμηματικῶς ἐν τῷ περιοδικῷ τῆς Παλαιστίνης «Ἐταιρείας, εἰς οὗ τὴν διεύθυνσιν νέαν ἐνεφύσησεν ζωὴν ὁ νῦν διευθύνων αὐτὸ Κληρικὸς Ἰ. Σοκολόφ, περιλαμβάνει δύο κεφάλαια, ἥτοι α') περὶ τῶν σχέσεων τῆς ἡμετέρας ἐν Ἀνατολῇ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν καὶ β') περὶ τοῦ μέλλοντος τῶν ἐν Ἀνατολῇ καθολικῶν ἱεραποστολῶν.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰ περὶ καθολικῶν ἱεραποστολῶν γραφόμενα ἐπειδὴ ἐν ταῖς περὶ αὐτῶν σκέψεσιν αὐτοῦ ὁ συγγραφεὺς βασιζέται κυρίως εἰς τὸ κατὰ τὸ ἔτος 1902 ἀνωμόως ἐκδοθὲν ἐν Παρισίῳ ἔργον «La fin d' un protectorat. Reflexion sur l' avenir des missions latines d'Orient», ἔτι δ' εἰς τὰς περὶ ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἀνωμόμους ἐπιστολάς Καθολικοῦ τινος, (Lettres sur la réunion des Églises), περὶ ὧν ἐγκαίρως ἐγράψαμεν τὰ δέοντα ἐν τῇ «Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ» (βλ. ἡμετέρην βιβλιογρ. ἐν ἔτει ΚΒ'. «Ἐκκλ. Ἀληθείας» σ. 25, 33, 49), διὰ τοῦτο κρίνομεν περιττὸν νὰ ἐπεκταθῶμεν ἐνταῦθα.

Προκειμένου δὲ περὶ τῶν σχέσεων τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν σημειοῦμεν τὰ ἐξῆς: Ὁ συγγραφεὺς ἐλέγχεται μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας περισυλλέγων πᾶσαν σχετικὴν ἐργασίαν, γενομένην κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπὶ τοῦ

θέματος τούτου, καὶ δὴ ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ παναγιωτάτου πρώην Κωνσταντινουπόλεως κυρίου Κωνσταντίνου τοῦ Ε' καὶ ἐντεῦθεν, ἐφιστᾷ δὲ ἰδιαζόντως τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ὁρισθείσης ἐν τοῖς Πατριαρχείοις κατὰ τὸ ἔτος 1902, ἐξ ἀφορμῆς αἰτήσεως τῶν Ἀγγλικανῶν ἐπισκόπων Γιβραλτάρης καὶ Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ δυνατοῦ ἢ μὴ τῆς μεταδόσεως μέσων τινῶν τῆς χάριτος ὑπὸ ἀγγλικανῶν ἱερέων εἰς ὀρθοδόξους ἐν μέρεσιν, ἔνθα ὀρθόδοξος ἱερεὺς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ πράξῃ τοῦτο, χωρὶς οἱ δεχόμενοι τὰ μέσα ταῦτα τῆς χάριτος ν' ἀποσπῶνται τῆς πίστεως τῶς πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῆς μελέτης τοῦ Καθηγητοῦ, Χρ. Ἀνδρούτσου «περὶ τοῦ κύρους τῶν Ἀγγλικανικῶν χειροτονιῶν ἐξ ἐπόψεως ὀρθοδόξου», τῆς δημοσιευθείσης ἐν τῇ «Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ» κατὰ τὸ ἔτος 1902. Καὶ διὰ μὲν τὰς περὶ τῆς μελέτης τοῦ κ. Ἀνδρούτσου κρίσεις τοῦ συγγραφέως, εὐρίσκοντες ταύτην ὑπὲρ τὸ δέον «αἰσιόδοξον καὶ εὐνοϊκὴν τοῖς Ἀγγλικανοῖς», ἀφίνομεν εἰς τὸν γράψαντα τὴν μελέτην ἐκείνην ν' ἀπαντήσῃ τὰ δέοντα, ἀφοῦ ἄλλως τε αὕτη καίπερ δημοσιευθεῖσα ἐν τῇ «Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ», τῷ ἐπισήμῳ τούτῳ τῶν Π)χεῖων ὀργάνῳ, ἔφερεν οὐχ ἥττον τὴν ὑπογραφήν τοῦ γράψαντος, καὶ ἐπομένως ἐδημοσιεύθῃ ὑπ' εὐθύνην αὐτοῦ. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐκθεσὶν τῆς ὡς ἄνω ρηθείσης ἐπιτροπῆς, ἐπειδὴ καὶ ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας ἀπετέλουν μέλος αὐτῆς, ἐπιβαλλόμενόν μοι θεωρῶ νὰ ἐπανορθώσω μίαν τινὰ ἀνακρίθειαν εἰς τὰ περὶ ταύτης γραφόμενα ὑπὸ τοῦ φίλου ἀρχιμ. κ. Ἰωνᾶ, τὴν ἐξῆς. Ἡ Α. Πανοσιολογίτης, ἀγνωστον πόθεν ἀρυσθεῖσα τὴν περὶ τούτου εἰδήσιν, γράφει ὅτι ἡ ἡμετέρα ἐπιτροπὴ ἀπορρίψασα τὴν αἴτησιν τῶν εἰρημένων Ἀγγλικανῶν ἐπισκόπων ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταδόσιν τῶν θείων μυστηρίων, ἐπέτρεψε τὸ τῆς τελείσεως κηδείας ὀρθοδόξου ὑπὸ ἀγγλικανοῦ ἱερέως. Τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει οὕτω· διότι ἡ ἡμετέρα ἐπιτροπὴ παρτήρουσα, ὅτι τὸ ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας τοῦ αἰοιδίμου Γρηγορίου τοῦ ΣΤ' γενόμενον, καθ' ὃ ἐπετράπη εἰς ὀρθοδόξους ἱερεῖς νὰ κηδεύωσι μέλη τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἐν ἐλλείψει Ἀγγλικανῶν ἱερέων, ἐστὶν ὅλως ἀντίστροφον πρὸς τὸ νῦν ζητούμενον, ἐπεφυλάχθη καὶ ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο δι' οὗς ἀναφέρει λόγους συστήσασα ὅπως ἐξευρεθῇ, εἰ δυνατόν, ἕτερος τρόπος ἐξοικονομήσεως καὶ τῆς ἀνάγκης ταύτης τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ ἡμετέρων Χριστιανῶν, οἷον ὁ διορισμὸς καταλλήλου περιοδευτοῦ ἱερέως, ἢ τι τοιοῦτον.

Ποιούμενοι ἐκ καθήκοντος τὴν παρτήρησιν ταύτην πρὸς διόρθωσιν τοῦ γενομένου λάθους, ὅπερ ἡμεῖς ἀπο-

δίδομεν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς ἀνακριθεῖ πληροφώραν τοῦ συγγραφέως, θεωροῦμεν ἄφ' ἑτέρου δίκαιον καὶ ἐπίκαιρον ἅμα νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα ὡς κατακλείδα τῆς συντόμου ταύτης βιβλιογραφίας, τὴν ἐξῆς περικοπὴν τοῦ περὶ οὗ ο λόγος ἔργου, δι' οὗ ὁ συγγραφεὺς περαίνει τὸ μέρος τοῦτο τῆς μελέτης αὐτοῦ. Μετὰ παρατήρησιν περὶ τῆς συντόμου προσπαθείας, ἣν καταβάλλουσιν οἱ Χριστιανοὶ τῆς Δύσεως σήμερον ὅπως κατὰ τὸ δυνατόν ἀκριβέστερον σπουδάζωσι τὰ κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐν Ἀνατολῇ ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἐπάγεται: «Πᾶσαι αὗται αἱ γινώμαι, εἰλημμέναι ἐξ αὐθεντικῶν πηγῶν ἑλληνικῶν συγγραμμάτων, εὐγλώττως μαρτυροῦσι περὶ τῶν ἀρίστων ἐκφάνσεων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἀνατολῇ ὡς καὶ περὶ τῆς ὀξείας ἀντιλήψεως, μεθ' ἧς οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες παρακολουθοῦσι τὰς περὶ αὐτῶν γνώμας τῶν ξένων.

Ὅλως διάφορος σχέσις πρὸς τὴν ὀρθόδοξον Ἀνατολὴν παρατηρεῖται παρ' ἡμῖν (τοῖς ῥώσοις δηλ.). «Ἡμεῖς ἐσμέν ὀκνηροὶ καὶ ἀφιλοπερίεργοι» εἶπέ ποτε περὶ τῶν συμπατριωτῶν αὐτοῦ ὁ μέγας ῥώσος ποιητῆς Α. Πούσκιν· Ὁ λεπτός οὗτος χαρακτηρισμὸς ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Διότι καὶ ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ἡ γινώσις ἡμῶν (τῶν ῥώσων) δὲν ἐπεξετάθη πέραν τῆς γνώσεως τῶν χρόνων Νέστορος τοῦ Χρονογράφου, εἰπόντος τὸ παροιμιώδες ἐκεῖνο «Οἱ Ἕλληνες εἶνε κόλακες μέχρι τῆς σήμερον!» Καὶ πράγματι ἐπὶ πολὺ ἄρ' ἔγε προώδευσε παρ' ἡμῖν ἡ γινώσις τῶν ἐν Ἀνατολῇ πραγμάτων ἀπὸ τῶν χρόνων ἐκείνου; Τὸ ἀληθές εἶπεν, ἡ ρῆσις αὕτη τοῦ χρονογράφου Νέστορος καὶ σήμερον παρουσιάζεται ὡς ἡ θεμελιώδης ἰδέα οὐκ ὀλίγων ῥωσικῶν ἐπιστημονικῶν μελετῶν ἐν τῷ κύκλῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς, οἷον δημοσιογραφικῶν μελετῶν, περιηγητικῶν περιγραφῶν, ἀνταποκρίσεων καὶ παρατηρήσεων ἐφημερίδων, ἔτι δὲ καὶ διδασκτικῶν ἐγχειριδίων.

Ἀλλὰ καιρὸς πλέον καὶ ἡμεῖς νὰ ἀλλάξωμεν τὰς πεπαλαιωμένας ταύτας ἰδέας ἡμῶν περὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς, καιρὸς νὰ ταχθῶμεν πρὸς τὸ μέρος τῶν πεφωτισμένων γνωμῶν τῶν φιλοπροόδων ἐπιστημόνων τῆς Δύσεως, καὶ νὰ πύσωμεν βλέποντες ἐν τῷ ἐκκλησιαστικο-κοινωνικῷ βίῳ τῆς Ἀνατολῆς ἐλλείψεις μόνον καὶ κακίας! Ὁ βίος τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς βαθμυδὸν ἀναπτύσσεται καὶ προοδεύει, ἡ δὲ μελέτη τῆς Ἀνατολῆς ἤρξατο ἤδη νὰ διαφωτίζῃ αὐτὸν διὰ νέου φωτός, πρὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ὁποῖου ἀναποφεύκτως ὀφείλει νὰ διασκεδασθῇ

καὶ ἡ ἐκ προκαταλήψεως ἐκτίμησις αὐτοῦ ὑφ' ἡμῶν τῶν ρώσων».

Ἐἴθε οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ πνευ. ἀρχιμ. Ἰωνᾶ. τοῦ ἀπὸ ἐτῶν ζώντος ἐν μέσῳ ἡμῶν, καὶ μετ' ἀξιεπαίνου ἀπροκαταλήψεως παρακολουθοῦντος τὰ ἡμέτερα ἐκκλησιαστικά πράγματα, νὰ εὕρωσιν ἡγῶ παρ' ὅσον ἔνεστι πλείοτεροις ἐκ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ ἐπὶ τῷ κοινῷ καλῷ τῆς ἁρσεως τῶν παρεξηγήσεων καὶ τῆς προκωγῆς τοῦ θείου ἔργου τῆς Ὁρθοδοξίας!

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 27 δεκεμβρίου 1906.

† Ἀρχιμ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΗΠΕΡΑΣ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Αἱ ἐορταὶ τῶν Χριστουγέννων ἐπανηγυρίσθησαν ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων ἐν ἀγαλλιᾷσει πνευματικῇ, πολυπληθῇ δ' ἐκκλησιάσματα πάντας ἐπλήρουν τοὺς ναοὺς.

Ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐτέλεσεν ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, συλλειτουργοὺς ἔχων τοὺς σεβασμ. συνοδικοὺς μητροπ. Κυζίκου, Νικομηδείας, Ἰκονίου, Μυθύμνης, Σισανίου καὶ Δρυϊνουπόλεως. Μεταξὺ τῶν παρόντων καὶ συμπροσευχομένων διεκρίνετο ὁ ἐξ. ἀρχὼν Μ. λογοθέτης Στ. Ἀριστάρχης, φέρων τὴν ἐπίσημον αὐτοῦ στολήν.

Ἐπεσκέψαντο καὶ συνεχάρησαν ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τὸν παναγιώτατον οἰκουμενικὸν πατριάρχην οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει παν. ἀρχιερεῖς καὶ ὁ παρεπιδημῶν πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος Σιναίου, καὶ οἱ ἐξ. πρεσβευταὶ Ρωσσίας καὶ Ἑλλάδος, ὁ Ἐπιτετραμμένος τὰ τῆς Σερβικῆς Πρεσβείας, ὡς καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν μακαριωτάτων πατριαρχῶν γρηγοριανῶν καὶ καθολικῶν ἀρμενίων.

ὑπέβαλον δὲ τὰς νύκτας αὐτῶν προσήσεις οἱ πανοσιολ. ἐπίτροποι τῶν Ἀγίων Τόπων, τὰ μέλη τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, πολλοὶ τῶν βαθμούχων τοῦ Κράτους καὶ τῶν λογάδων τοῦ Γένους, τραπεζιτῶν, ἐμπόρων καὶ βιομηχάνων, ἐπιστημόνων καὶ διδασκάλων, ἐπιτροπαί ναων, ἐφορίαι σχολείων καὶ προεδρεῖα ἀδελφότητων καὶ συλλόγων. Ἡ Α. Θ. Π. ἀπέδωκε τὰς ἐπισκέψεις διὰ τῶν ἀρμοδίων πατριαρχικῶν κληρικῶν ὑπαλλήλων, τοῖς δὲ σεβασμ. συνοδικοῖς αὐτοπροσώπως.

Ἐπὶ τοῖς ἐορταῖς διεβίβασαν τὰς προσήσεις αὐτῶν ἐγγράφως μὲν ὁ παναγιώτατος πα-

τριάρχης πρῶν Κωνσταντινουπόλεως κ. Νεόφυτος ὁ ἀπὸ Νικοπόλεως καὶ ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Βελιγραδίου καὶ Σερβίας κ. Δημήτριος, τηλεγραφικῶς δὲ οἱ μακαριώτατοι πατριάρχαι πρῶν Ἱεροσολύμων κ. Νικόδημος καὶ πρῶν Ἀντιοχείας κ. Σπυρίδων, ὡς καὶ πάντες οἱ μητροπολίται καὶ τινες τῶν ἐπισκόπων τοῦ πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, μετὰ σεβασμοῦ δ' ὑπέβαλον εὐχὰς τε καὶ ἐκφράσεις ἀφοσιώσεως τινες τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις κοινοτικῶν ἀρχῶν, συγχαρεῖσαι μὲν ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ πρὸς τὴν Α. Θ. Π. ἐνδείξει τῆς αὐτοκρατορικῆς εὐμενείας, διατυπώσασαι δὲ τὴν λύπην αὐτῶν ἐπὶ τοῖς περὶ πατριάρχου καὶ Πατριαρχείου γραφεῖσιν ἐσχάτως διὰ τινων ἐφημερίδων οὐ μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης εὐλαθείας.

Ἐπισκέψεις ἐπίσημοι.— Τῇ 23 λήγοντος ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ παρὰ τῇ Ὑψ. Πύλῃ ἐξοχ. πρεσβευτῆς τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας κ. Κωνστάν, γενόμενος δεκτὸς μετὰ τῶν τοῖς πρεσβευταῖς ἀπονεμομένων κατὰ τὴν πρώτην αὐτῶν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐπίσκεψιν τιμῶν. Τὸν ἐξοχ. πρεσβευτὴν ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἀντεπεσκέψατο τῇ 26, ἐξόχως φιλόφρονος ὑποδοχῆς ἐν τῇ Γαλλικῇ πρεσβείᾳ τυχών.

Κανονικὴ ἄδεια.— Τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Νικοπόλεως καὶ Πρεδέζης κ. Δωροθέῳ συνοδικῶς ἐχορηγήθη ἡ ἄδεια τῆς ἐνταῦθα ἐλεύσεως ἕνεκεν ιδίων ὑποθέσεων καὶ πρὸς περίθαλψιν τῆς υἱείας αὐτοῦ.

Μητροπόλις Αἴνου.— Ἐνεκα τῆς ἐπ' ἐσχάτων κορυφωθείσης δυσαρσεκείας τῶν χριστιανῶν τῆς ἐπαρχίας Αἴνου κατὰ τοῦ πανιερ. αὐτῶν μητροπολίτου κ. Λεοντίου καὶ πρὸς ἐξέτασιν τῶν κατ' αὐτοῦ κατηγοριῶν, ἀπῆλθεν ὡς ἐξάρχος, ἀποφάσει συνοδικῇ, εἰς Δεδὲ-Ἀγάτς, τῇ 22 λήγοντος ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βάρνης κ. Νεόφυτος, ὃς καὶ τῶν ἱερῶν τελετῶν προϊστάμενος ἐξακριβώσει τὸ βάσιμον τῶν κατηγοριῶν τούτων. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν Αἴνῳ διαμονῆς τοῦ πατριαρχικοῦ ἐξάρχου, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Αἴνου θέλει ἀποσυρθῆ εἰς Φέρρας.

Κοινότης Κυδωνιῶν.— Μήπω κατευνασθέντος τοῦ ἐν τῇ εὐσεβεῖ κοινότητι τῶν Κυδωνιῶν ἐγερθέντος ἐκκλησιαστικοῦ σάλλου, ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἵνα μεταβῇ εἰς Κυδωνίαν ὡς ἐξάρχος

ὁ πανιερ. μητροπολίτης Μεσημβρίας κ. Τιμόθεος, ὃς θέλει προΐστασθαι τῶν ἑορτῶν ἐντολὴν ἔχων νὰ συμβουλευσῇ τοῖς ὀρθοδόξοις τὴν μετὰ τῆς ἱερᾶς αὐτῶν ἀρχῆς συνεννόσιν καὶ συνδιαλλαγὴν, καὶ διοικῇ προσωρινῶς τὰ τῆς Κοινότητος ἐπαναφέρων τὴν ἀρμονίαν, τὴν ἀπὸ τινος διαταραχθεῖσαν.

Ἐπὶ τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους παρὰ καθολικοῖς. ἡ Α. Θ. Π. διεβίβασε τὰς συγχαρητικὰς αὐτοῦ προσρήσεις καὶ εὐχὰς τῇ τρίτῃ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος διὰ τοῦ πανοσιολ. Μ. πρωτοσύγκελλου τοῖς ἐξ. πρεσβευταῖς Ἀγγλίας, Αὐστρουγγαρίας, Γαλλίας, Γερμανίας καὶ Ἰταλίας.

Μητρόπολις Κορυτσᾶς.—Τῇ 18 λήγοντος μηνὸς ἀφίκετο εἰς Κορυτσάν, ὡς ἠγγεῖλε τῇ Ἐκκλησίᾳ τηλεγραφικῶς, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Κορυτσᾶς καὶ Πρεμετῆς κ. Γερβάσιος, θερμῆς αὐτῷ γενομένης ὑποδοχῆς ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν κορυτσηνῶν.

Μητρόπολις Δυρραχίου.—Τηλεγραφικῶς ἐπίσης ἠγγέλλη ὅτι ἐγκαίρως ἀφίκετο εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Δυρραχίου κ. Ἰωάννης, θερμῆς τυχὼν ὑποδοχῆς.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί.—Τῇ κυριακῇ, 17 μεσοῦντος, τῷ παρ' ἡμῖν ἐπιτρόπῳ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Σινᾶ πανοσιολ. ἀρχιμανδρίτῃ κ. Δανιὴλ Σουλιδῇ, τὴν ἐπέτειον ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ἄγοντι, ἡ Α. Θ. Π. διεβίβασε τὰς πατρικὰς αὐτοῦ εὐχὰς διὰ τοῦ ἱερολ. τριτεύοντος—τῇ τετάρτῃ, 20 λήγοντος, τὰς συγχαρητικὰς προσρήσεις τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἡμῆνευσε τῷ ἐπίσης ἑορτάζοντι πανιερ. μητροπολίτῃ πρώτῃν Ἑρσεκίου κ. Ἰγνατίῳ ὁ ἱερολογ. δευτερεύων.—Τῇ 25 ἡ Α. Θ. Π. ἠύξατο τὰ δέοντα τοῖς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἑορτὴν ἄγουσι κκ. Χρήστῳ Χατζηχρήστου γυμνασιάρχῃ καὶ Χρ. Παπαϊωάννου γραμματεῖ τοῦ Α' πατριαρχικοῦ γραφείου (ἐν Μικροχωρίῳ διαμένοντι) τῷ μὲν πρώτῳ διὰ τοῦ δευτερεύοντος, τῷ δὲ δευτέρῳ τηλεγραφικῶς.—Τῇ 26 τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς ἡμῆνευσαν τοῖς ἑορτάζουσι κκ. Ἑμμ. Ρακτιβάν, Μανουὴλ Ι. Γεδεών, Ἑμμ. Δεβετζῆ καὶ Ἑμμ. Ἰσχυρίδῃ τῷ πρώτῳ, μέλει τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ὄντι, ὁ πανοσιολ. Μ. πρωτοσύγκελλος, τοῖς δὲ λοιποῖς ὁ ἱερολ. δευτερεύων—καὶ τῇ 27 ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ τε πανιερ. μητροπολίτῃ Βοδενῶν κ. Στεφάνῳ καὶ τοῖς ἐξοχ. ἀνωτέροις κυβερνητικοῖς ὑπαλλήλοις καὶ βαθμούχοις τοῦ Κράτους Στ. Μουσούρῳ, πρεσβευτῇ ἐν Λονδίνῳ, Στ. Χρυσίδῃ, βοηθῷ τοῦ νομάρχου Ἰωαννίνων, Στ. Κρέστο-

βιτς, βοηθῷ τοῦ νομάρχου Μοναστηρίου, καὶ Στ. Κ. Καραθεοδωρῇ πρώτῃν ἐν Βρυξέλλαις πρεσβευτῇ. Τῷ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου κ. Στ. Ἀλ. Καραθεοδωρῇ τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς ἡμῆνευσε ὁ πανοσιολ. Μ. πρωτοσύγκελλος—τῷ δὲ σεβ. μητροπολίτῃ Μεθύμνης κ. Στεφάνῳ ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τῇ προτεραίᾳ κατὰ τὴν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπίσκεψιν—καὶ τοῖς ἀξιοτίμοις κκ. Στ. Ε. Εὐγενίδῃ, Στ. Τσικαλιώτῃ καὶ Στ. Ναρλῇ τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς διεβίβασεν ὁ ἱερολογ. δευτερεύων.

Πατριαρχικαὶ προσρήσεις.—Τῇ δευτέρᾳ, πατριαρχικῇ ἐντολῇ, προέπεμψε τὸν εἰς Σερβίαν ἀναχωροῦντα πρεσβευτὴν αὐτῆς ἐνταῦθα κ. Σήμιτς ὁ πανοσιολ. Μ. πρωτοσύγκελλος.

Κώδινξ ἐκλεξίμων.—Ἐν τῷ κώδινξ τῶν δι' ἀρχιερατεῖαν ἐκλεξίμων ἐνεγράφη κατ' αὐτὰς ὁ πανοσ. ἀρχιμανδρίτης κ. Παῖσιος Παπαπαΐσιου, πρὸ δεκατεσσάρων μὲν ἐτῶν ἐκ τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. σχολῆς ἀποφοιτήσας, διδάξας εὐδοκίμως ἐν τῇ κατὰ Καισάρειαν Ἱερατικῇ σχολῇ καὶ ἐν τῇ σχολῇ Νεβσεχίρ, χρηματίσας δὲ καὶ προΐσταμένος ἐνοριῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ διακριθεὶς ἐπὶ βίῳ καὶ πολιτείᾳ κληρικοῖς ἐμπρεπούσῃ.

Ἀμοιβὴ φιλομουσίας.—ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλεως τῶν ἐλλήνων ἀπενεμήθη ὁ Σταυρὸς τῶν ταξιάρχων τοῦ Σωτῆρος εἰς τὸν πανιερ. μητροπολίτην πρώτῃν Καρπάθου κ. Νεῖλον, δαπανῶντα ἐξ ἰδίων πρὸς οἰκοδομὴν κοινῆς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ Τεγέας σχολῆς.

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ

Κοινότης ἑλλήνων. Μινεαπόλει.—ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διαρίσθη προΐσταμένος τῆς ἐν Μινεαπόλει τῆς Ἀμερικῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος ὁ αἰδεσιμ. πρωτοπρεσβύτερος τοῦ ἐν Ἀθήναις ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ἀγίου Κωνσταντίνου κ. Ἡλίας Ἀνδρικόπουλος.

ΠΑΡ' ΕΝΟΡΙΑΝ τολμηρὰ πράξις ἐγνώσθη τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐπ' ἐσχάτων, δεικνύουσα λησμοσύνην κανόνων καὶ τύπων, ἐπισπωμένη δὲ τὴν ἀποδοκιμασίαν παντός κληρικοῦ, ἐν τῇ γνώσει καὶ μελέτῃ τῶν ἱερῶν καθηστώτων ἐντεθραμμένον.—Χηρευσάσης καὶ πάλιν τῆς θέσεως ἱερατικοῦ προΐσταμένου τῆς ἐν Ρουχτσουκίῳ ὀρθοδόξου κοινότητος, ἐκλήθη ν' ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντα τοιοῦτου ἐπὶ εὐτελεῖ μηνιαίῳ μισθῷ ὁ αἰδεσιμ. οἰκονόμος πρεσβύτερος Παναγιώτης. Ὁ κληθεὶς καὶ μεταβὰς εἰς Ρουχτσούκιον, ἐξ Ἀγχιάλου κατὰ γόμει-

νος, καὶ καταστραφεὶς ἐν τῇ καταστροφῇ τῆς ἑλληνικῆς ταύτης πόλεως, προσέφυγεν εἰς Ἀθήνας. Ἐνῶ δὲ ἡ ἱερὰ μητρόπολις Ἀθηνῶν ἐμερίμνα περὶ εὐρέσεως θέσεώς τινος, ἐξ ἧς ἔδει νὰ πορίζηται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ἐκλήθη εἰς Ρουχτσούκιον. Ἦγγειλε τὸ πρᾶγμα τῷ σεβασμ. μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν, ὡσεὶ ἐξηρτάτο ἀπ' αὐτοῦ, ἀπῆλθεν ἐκ τῆς πρωτευούσης τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου, διῆλθε διὰ Κωνσταντινουπόλεως καὶ μὴ ἔχων «**ἀτυχῶς**, τὸν ἀπαιτούμενον ὕλικόν χρόνον ὅπως αὐτοπροσώπως προσέλθῃ» τῷ πατριάρχῃ, ἔγραψεν ἐκ Ρουχτσούκιου ἀγγέλλων τὸν διορισμὸν αὐτοῦ.

Βεβαίως εἰς τὴν βουλγαρικὴν πόλιν ταύτην μεταβάς ἀπεστέλλετο οὐχὶ ὑπὸ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ἀθηνῶν, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δυνάμενον ν' ἀναμιχθῇ εἰς ὑποθέσεις ἑλληνικῶν κοινοτήτων, ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐξαρτωμένων καὶ τῶν ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς κλίματι διακειμένων. Ὡστε καθῆκον εἶχεν, ὡς κληρικός τοῦ πατριαρχικοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, νὰ διελθῇ ἐκ τῶν Πατριαρχείων, ἵνα παραστῇ πρὸ τοῦ πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ αὐτοῦ. Ἀλλὰ, τούτων ἐπιλανθανόμενος καὶ περὶ τοῦ τοιοῦτου καθήκοντος οὐδεμίαν ἐν Ἀθήναις σαφῇ ζητήσας ὁδηγίαν, μετέβη κατ' εὐθείαν εἰς Ρουχτσούκιον, κοινότητα κειμένην ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἐκίθην δὲ γράφει, οὐχὶ ζητῶν συγγνώμην ἐπὶ παραβάσει καθεστῶτων, ἀλλ' ὅπως ἀναγγεῖλῃ τὰ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ.

Ἡ Μ. Ἐκκλησία, ἐπὶ ταῖς τοιαύταις ἀτασθαλίαις ἀλγοῦσα σφόδρα, γνωστὸν καθίστησι τοῖς ἀποπύσασσι πάντα χαλινὸν ὅτι παρεξηγεῖται ἡ μητρικὴ αὐτῆς ἐπιείκεια, καὶ ὅτι μετὰ τοιαῦτα ἀσύγνωστα συμπτώματα ἐκλύσεως αὐστηρῶς τιμωρήσει τούτους τοὺς ἀγνοοῦντας ὅτι δεόν νὰ υποτάσσωνται τῇ ἀρχῇ αὐτῶν.

ΠΡΩΤΗ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΓΑΒΡΙΗΛ

Ἀπεβίωσε τῇ 18 ἐν Ἀθήναις ὁ ἀπὸ ἐπτὰ σχεδὸν ἐτῶν αὐτόθι διαμένων μητροπολίτης **πρώην Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Γαβριήλ** Ἰατροδάκης, καὶ τῇ ἐπιούσῃ ἐκηδεύθη, πολλῶν αὐτῷ πολιτικῶς καὶ στρατιωτικῶς ἀποδοθεισῶν τιμῶν, προΐσταμένου τῆς κηδείας αὐτοῦ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ἀθηνῶν μεθ' ἑνὸς τῶν σεβασμ. συνοδικῶν καὶ τοῦ πανιερ. ἀρχιεπισκόπου Ἀρτης—Ὁ μακαρίτης Γαβριήλ, γεννηθεὶς ἐν Λέρῳ, ἐσπούδασεν ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ Χαλκίδος, ἐξ ἧς ἀποφοιτήσας τῷ 1876 καὶ λαβὼν τὸ πτυχίον τοῦ διδασκάλου τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας, ὑπηρέτησεν ἐπὶ τινι καιρῷ ὑπὸ τὸν ἀοιδίμον μητροπολίτην Σάμου Γαβριήλ Κατσαρόν, μεθ' ὃ μετέβη εἰς Γαλλίαν καὶ σπουδάζας τὰ νομικὰ ἐν

Αἰξίνε τυχὲ τοῦ διπλώματος τοῦ προλύτου. Ὑπηρέτησεν ἐπὶ βραχύτατον χρόνον ἐν τῷ νῶ τοῦ Βάδεν-Βάδεν καὶ ἀφίκετο κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1883 εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν, ἀφ' ἧς ἀπῆλθεν εἰς Φιλιππούπολιν, ὡς διευθυντὴς τῶν Ζαριφείων. Ἐπανελθὼν διωρίσθη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1886 Μ. πρωτοσύγκελλος καὶ παυθεὶς μετὰ ἑν ἔτος περίπου διέμενεν ἰδιωτεύων. Τῷ 1887 ἐχειροτονήθη μητροπολίτης Βάρνης, μετὰ ἑν ἔτος ἐξελέγη μητροπολίτης Τραπεζοῦντος καὶ μετὰ τετραετῇ διοίκησιν ἐπαύθη καὶ διωρίσθη μητροπολίτης Μαρωνείας· ἀπηλλάγη τῶν καθηκόντων αὐτοῦ τῷ 1894 καὶ μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς ἔτους ἐψηφίσθη μητροπολίτης Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης. Τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἐποίμανεν ὑπὲρ τὰ τέσσαρα ἔτη.—Ὁ Γαβριήλ Ἰατροδάκης διεκρίνετο διὰ τὴν λεπτότητα τῆς ἀγωγῆς καὶ τὴν ἀγαθότητα τῆς καρδίας.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια, ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ 1906, εὐχαριστεῖ πᾶσι τοῖς ὑποστηρίξασιν αὐτήν, εὐχομένη τὴν εἰσοδὸν τοῦ ἐφισταμένου 1907 καὶ τὸ ὅλον νέον ἔτος πάροχον εὐημερίας, ἡρεμίας σωματικῆς καὶ ψυχικῆς καὶ παντὸς ἀγαθοῦ, ὅπερ ἠθέληεν εὐχνηθῇ δι' αὐτὸν ὁ κατὰ τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου πολιτευόμενος χριστιανός.—Ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ 1906 νύξαστο καρτερίαν καὶ σθένος τοῖς ἀγωνιζομένοις ἀγῶνα δεινὸν ὑπάρξεως, καὶ σωτηρίας κεκτημένων δικαίων.—Ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ 1907 εὐχεται καρτερίαν ἐν ἐτέρῳ εὐγενεστάτῳ ἀγῶνι, τῆς στερεώσεως δὴλα δὴ τῆς εἰρήνης, τῆς ἐπαναφορᾶς τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ γαλήνης καὶ καταστορέσεως τοῦ ποικίλου κλύδωνος τοῦ, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, δοκιμάζοντος τοὺς ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῇ χριστιανούς καὶ ἰδίᾳ τοὺς ὀρθοδόξους. Ὁ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀδελφώσεως χριστιανῶν ἀγὼν ἐστὶν ὁ ἱερώτερος πάντων.

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἐργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία, Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι ἐν Ἀθήναις*

§ 15

Ὁ κ. Λάμπρος ὁ χάριτι θεῇ ἔχων κέντρα μελέτης μεγάλα καὶ εὐμενέα τυχὲς μὴ φροντίζων

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 517. 520.

περὶ τῆς αὐρίου, ὡς αὐτὸς ἠβρόννετο λέγων ἐν τῇ πρὸς τὸν κ. Καρολίδην ἀπαντήσῃ αὐτοῦ διὰ τῶν **Καρολιδεῶν Ἀνεπιστάσιων** ἀποσιωπᾷ ἄλλων ἐργασίας τὰς ἑαυτοῦ δ' ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ προβάλλεται. Ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ μεταφράσει τῆς Εἰσαγωγῆς εἰς τὰς **Ἱστορικὰς μελέτας** τοῦ Seignobos μνημονεύει ἐναρκτηρίων καὶ εἰσιτηρίων τοῦ μαθήματος τῆς Ἱστορίας ἀκαδημεικῶν καὶ ἐλληνιστὶ δὲ μόνον τῶν **Ἑαυτοῦ**¹ ἀναφέρει δὲ καὶ τὴν τοῦ κ. Καρολίδου **Εἰσαγωγὴν** εἰς τὴν καθολικὴν ἢ Παγκόσμιον Ἱστορίαν, ἀντιπαρέχεται ἐτέραν ἐκ σελ. 62 τὴν τοῦ σοφοῦ Τζιβανοπούλου, τέως τακτικοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου συναδέλφου, αὐτοῦ, βουλευτοῦ κλπ. ἣν ἡγοράσαμεν φοιτῶντες ἐπὶ τὸ Ἑθνικὸν Πανεπιστήμιον ἐν πρώτῳ τεύχει τῆς **Γενικῆς Ἱστορίας** προκαταβληθείσῃ². Ἀλλὰ αὐτὸς ὁ διδάσκων Ἱστορίαν τοὺς Ἑλληνας φοιτητὰς δὲν ἔπρεπε νὰ γινώσκῃ τί οἱ τέως συναδέλφοι αὐτοῦ ἐν ἐλαχίστοις(;) ἔγραψαν; δὲν ἔπρεπε, πρὸς Θεοῦ, εὐμνήμων τῶν πρὸς αὐτὸν γνωστῶν θωπειῶν τοῦ ἀειμνήστου Παπαρρηγοπούλου, ἃς εὐτυχῶς δὲν ἀποκρύπτει ἐν τῷ αὐτῷ φυλλαδίῳ τῶν **Καρολιδεῶν Ἀνεπιστάσιων** τὴν βιοτὴν αὐτοῦ πρὸ τοῦ πολλοῦ κόσμου ἀνελίττων, δὲν ἔπρεπε ἐν τῇ ὑποσημείωσει ἐκεῖνῃ νὰ ὑπομνήσῃ χρονολογικῶς τοῦλάχιστον ὅτι καὶ ὁ μακαρίτης ἐκεῖνος Παπαρρηγόπουλος συνέγραψεν **«Εἰσαγωγὴν** εἰς τὴν Ὀλὴν Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑθνους», ἣν ἐξεφώνησεν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ κατὰ τὴν ἑναρξίν τοῦ ἀκαδημεικοῦ ἔτους 1854—1855 δημόσιευθεῖσαν πρῶτον μὲν ἐν τῇ **Πανδώρα** ἀναδημοσιευθεῖσαν δὲ εἴτα ἐν τῷ ἰδίῳ τεύχει, ἐνῷ καὶ ἐπιόντων ἐτῶν λόγοι καὶ πραγματεῖαι τοῦ σοφοῦ ἐκείνου καὶ γλυκυτάτου διδασκάλου³ ἡμῶν; Λοιπὸν ὁ φίλος κ. Λάμπρος ἢ δὲν ἐγνώριζε τὴν ἐκδοσιν τῶν πραγ-

ματειῶν τούτων ἢ ἀπέκρυπτεν αὐτὰς πρὸ τῶν ὁμάτων τῶν Εὐρωπαίων. Tertio non datur.

Ἀλλὰ πρὸ τούτων ὅλων δὲν ἔπρεπε ὁ κ. Λάμπρος νὰ μνημονεύσῃ ὅτι ἀπαρallάκτως ὡς αὐτὸς λήγοντος τοῦ αἰῶνος οὕτω ἀρχομένου κατὰ τὸ 1817 μετεφράσθη ἐκ τῆς γαλλικῆς εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν καὶ ὁ εἰς τὴν Γενικὴν Ἱστορίαν Λόγος τοῦ Βοσσουέτου; Ὁ πλήρης τοῦ βιβλίου τίτλος, οὗ τὸν πρῶτον μόνον τόμον γινώσκουμεν—δὲν ἐξετάζομεν ἂν ἐξεδόθησαν ἄλλοι—εἶναι **«Βοσσουέτου | Λόγος | εἰς τὴν | Γενικὴν Ἱστορίαν | μεταφρασθεὶς | ἐκ τῆς Γαλλικῆς εἰς τὴν ἡμετέραν | Γλῶσσαν τόμος Α' | ἐν τῷ τῆς Ἐκωνσταντινουπόλεως | Τυπογραφείῳ | 1817»** ἐκ σελ. 382, δύο σελίδων προλόγου ἐν ἀρχῇ καὶ δύο παροραμάτων ἐν τῷ τέλει μὴ ἡριθμημένων.

Ἀλλὰ οὐδὲν τούτων ὑπεσημείωσεν ἵνα φανῇ τοῖς πολλοῖς καὶ δὴ τῆς Εὐρωπαίους ὅτι καὶ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τῆς ἱστορικῆς αὐτοῦ ἐν τῷ βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος δράσεως ἐκαινοτόμησεν. Ὁ κ. Λάμπρος οὐ μόνον ἀποσιωπᾷ ἀλλὰ καὶ ἐπιζητεῖ ἵνα ὑποβιβάσῃ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν σημασίαν τῶν δημοσιευομένων ὑπὸ τῶν ἄλλων. Μνημονεύων ἐν τοῖς φροντιστηρίοις αὐτοῦ τῆς τοῦ μακαρίτου Α. Μηλιαράκη σπουδαίας Βιβλιογραφικῆς ἐργασίας τῆς τῷ 1889 ἐν Ἀθῆναις ἐκδοθείσης, ἥτις φέρεται ὑπὸ τὸν τίτλον **«Νεοελληνικὴ Γεωγραφικὴ Φιλολογία** ἡτοι Κατάλογος τῶν ἀπὸ τοῦ 1800 μέχρι τοῦ 1889 ὑπὸ Ἑλλήνων γεωγραφηθέντων, καὶ ὁδηγῶν τοὺς φοιτητὰς εἰς τὴν σύνταξιν τοιούτων βιβλιογραφικῶν δελτίων οὐδέποτε ἠξίωσεν ἵνα προσθέσῃ ὅτι ὁ μελετῶν τὸ ἐξ 128 σελίδων 8ου σχήματος διὰ κοινῶν στοιχείων τῶν 11 στιγμῶν τετυπωμένον βιβλίον τοῦ Μηλιαράκη πρέπει, κατὰ καθῆκον, ἵνα λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ **ὑφ' ἡμῶν** κατὰ πρῶτον μὲν ἐν τῷ **Νεολόγῳ** (1890) εἴτα δ' ἐξ αὐτοῦ **ἀμέσως** ἐν 100 μόνον ἀντιτύποις ἀνατυπωθὲν ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον φυλλάδιον 16ου σχήματος διὰ στοιχείων τῶν 8 στιγμῶν ἐκ σελίδων 79, ἥτοι ἀνώτερον καὶ πλουσιώτερον κατὰ τὴν ὕλην ἢ τὸ πρῶτον, Καὶ διατὶ ἡ τοιαύτη ἀπαίτησις, εἴποι τις;

Ἡ ἀπάντησις τοῦ **διατί** εἶναι τό:

Διότι τὸ ἡμέτερον τεύχος διδάσκει τινὰ καὶ περὶ τοῦ τρόπου καὶ περὶ τῆς μεθόδου, ἣν ἔπρε

1. Ὁρα σελίδος 16 ὑποσημ. 1 τῆς μεταφράσεως ἐλέφ. Μαρσαλῆ.

2. Ἐν Ἀθῆναις 1885 σελ. 62+70=112 8ον.

3. Τὸ παρ' ἡμῶν ἀντίτυπον δυστυχῶς στερεῖται τοῦ ἐξωτερικοῦ φύλλου σ. 1—20 καὶ εἴτα αἱ ἄλλαι σπουδαιόταται μέχρι τῆς 372 σελίδος, εἰς ἣν καὶ τὸ βιβλίον λήγει. Ἀγνοοῦμεν κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἔτος τῆς ἐκδόσεως. Τὸ βιβλίον δὲ τὰ πάντ' εἶδws κ. Λάμπρος ὤφειλεν ἵνα γινώσκῃ.

πεν ἴν' ἀκολουθήσῃ ὁ μακαρίτης ἀνὴρ, περιέχει δὲ διορθώσεις **ὁδὸς πλείστας** καὶ προσθήκας περὶ τὰς **διακοδίας**. Βεβαίως οὔτε τὴν ἀξίαν τῆς πραγματείας ταύτης δύναται ὁ κ. Λάμπρος ἵνα μειώσῃ, διότι ἔχομεν σπουδαιότατων ἀνδρῶν Εὐρωπαϊῶν κρίσεις οἷας τοῦ πολλοῦ Benn-dorf καὶ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ, οἵτινες ἄλλοτε καὶ **γραπτῶς προέτειναν** ἡμῖν ὅπως προ-βώμεν εἰς ἔκδοσιν τοῦ ἔργου νέαν πληρεστέραν ἔτοιμοι ἵνα καὶ χρηματικῶς εἰσφέρωσιν, καὶ αὐτοῦ τοῦ σεβαστοῦ φίλου κ. Σ. Βουτυρά, ὅστις **ἐθαύμασεν** (οὕτω) πῶς μόλις ἐκ Γερμανίας τότε ἐπανελθόντες καὶ τὸ βιβλίον τοῦ Μηλια-ράκη διεξελθόντες **ἐντὸς δεκαπενθημερίας** κατωρθώσαμεν ἵνα πρὸς ἔκδοσιν ἐγχειρίσωμεν αὐτῷ τὴν ἀνω ἐργασίαν, δι' ἧς ἀπεδεικνύομεν μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ τὴν ἀμεθοδίαν τῆς συν-τάξεως τοῦ βιβλίου, τὴν ἀνεπιστάσιαν περὶ τὴν ἀκρίβωσιν τῶν βιβλιογραφικῶν πηγῶν, ἃς ὁ συγγραφεὺς δὲν εἶδεν ἰδίῳις ὁμμασι, καίτοι τὸ ἐναντίον ἐβεβαίουν, τὴν ἀγνοίαν βιβλίων ὑ-παρχόντων ἐν αὐτῇ τῇ Ἑθνικῇ Βιβλιοθήκῃ, ἐρ-γασίαν, δι' ἧς ὑπεδεικνύομεν τὸν τρόπον καὶ συνιστῶμεν μελέτην τοιαύτην γενομένην ἐν τῇ ἐνταῦθα **Μεσαιωνικῇ Ἑταιρείᾳ** καὶ τετυπω-μένην πολλῷ πρότερον (1880) (Δελτίον Ἑται-ρίας Μεσαιωνικῶν Ἑρευνῶν σελ. 1—54), ἐν ᾗ ἦτο δυνατόν ὁ ἐλλαδικὸς λόγιος ἵνα παρατη-ρήσῃ τίνι τρόπῳ ὁ ἐλληνικὸς Μεσαίων ἐξετά-ζεται, **χρονολογικῶς, τοπογραφικῶς, βιο-γραφικῶς**, κλ. κλ. καὶ τὴν τοῦ ἐξοχωτάτου Ἀρχοντος Μ. Λογοθέτου Σταυράκη βέη Ἀρι-στάρχου ἐν τῷ **Περιοδικῷ** τοῦ Ἑλλην. Φιλολ. Συλλόγου (τομ. ΙΔ' σελ. 103—153, 4ον) περὶ τῶν παρὰ τῶν νεωτέρων ἐλλήνων ἀπὸ ἀλώσεως μέχρι τοῦδε συγγραφέων βιβλίων φυσικοῖ-στορικῶν, φυσικῶν, γεωγραφικῶν — νομικῶν, ἅτινα παρεωράθησαν.

Καὶ ὅμως τὸ βιβλίον ἐτιμήθη διὰ βραβείου ἐκ μέρους τοῦ πρὸς Ἐπίρρωσιν τῶν Ἑλληνικῶν σπουδῶν ἐν Παρισίοις Συλλόγου! Διατί; εἰπά-τωσαν οἱ περὶ τὸν κ. Λάμπρον καὶ τότε θὰ εἴ-πωμεν καὶ ἡμεῖς ἄλλα ἀποκαλύπτουντες. Ὁ ἐ-γώισμός πρέπει ἵνα καταπέσῃ καὶ αἱ ἐπηρμέ-ναι ὁφρὺς ἵνα ταπεινωθῶσιν.

Διὰ τῆς ἐργασίας ἡμῶν ἐκείνης, ἣν ἐδέχσεν ἱ-α φέρωμεν εἰς γνῶσιν τῷ κ. Λάμπρῳ, καὶ δι' ἣν

κατέχομεν αὐτοῦ ἐπιστολὴν ἐπαινετικὴν ἅμα καὶ προτρεπτικὴν ἵνα μὴ προβῶμεν περαιτέ-ρω—ὑπεδηλοῦμεν τὴν ἀδικίαν, ἣτις προσεγίγνε-το τοῖς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ἥτοι ἐκτὸς τῶν Ἀθην-ῶν, λογίοις ἐφέρομεν δὲ πρὸς πίστωσιν ὅτι ὁ μὲν Μηλιαράκης ἐσημειοῦτο τὴν λέξιν **Ἀγναντα** ἐν τῷ Λεξικῷ τῷ σπουδαίῳ τοῦ Βάρτ, δὲν ἐμνη-μόνευε δὲ τοῦλάχιστον μεταξὺ ἄλλων καὶ τῆς λέξεως **ΚΠολις** τῆς ἐν τῷ Λεξικῷ Βουτυρά (Ἱ-στορίας καὶ Γεωγραφίας) ὑπὸ τοῦ κ. **Γεδεῶν** συντεταγμένην ἐν ὑπερδιακοσίαις σελίσιν, ἀφ' οὗ ὅμως ὁ βραβευθεὶς ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἱστο-ρικῆς καὶ Ἑθνολογικῆς Ἑταιρείας τοῦ κ. Λάμπρου καὶ Σας, ΗΓΝΟΕΙ ὅτι τὸ μέγα Λεξικὸν τοῦ κ. Βου-τυρά ἐξηκολούθει ἐκδιδόμενον. Ἄλλ' ἐκτοτε ὁ μὲν Α. Μηλιαράκης ἐπαυσε πρὸς ἡμᾶς ἴν' ἀλ-ληλογραφῇ, καίτοι ἀπεστέλλομεν αὐτῷ μέχρι τινὸς εἰς διπλουν ὅσας πραγματείας ἐξεδίδομεν, ὁ δὲ κ. Λάμπρος **παρῇνει ἡμᾶς** δι' ἐπιστολῶν ἵνα μὴ γράφωμεν πικραίνοντες ἀρχαιοτέρους ἐρ-γάτας τοῦ λόγου. Καὶ εἶχε δίκαιον ἀλλὰ καὶ οἱ ἀρχαιότεροι οὗτοι ὠφείλον καὶ νὰ τιμῶσι καὶ νὰ μιμνήσκωνται καὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν νεωτέρων ἡμῶν, ὡς ἀπηγγήσαμεν αὐτῷ.

Ἀλλὰ ἐπιγραφήσεται ἡμῖν νὰ παρῶδήσωμεν τὸ τοῦ Εὐριπίδου:

κακῶν γε ὄντων μυρίων καθ' Ἑλλάδα
οὐδὲν κακίον ἐστὶν ἐγνώστων γένους.

(ἔπεται συνέχεια)

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Παρασκευᾶς Σ. Πλατωνίδης, ἐξ Ἀνακτοῦ τῆς ἐπαρχίας Ἰκονίου, ὑπήκοος ὁθωμανός, ἀγνώστου δὲ διαμονῆς καὶ ἐπαγ-γέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον τρίτην καὶ ὡραν 8ην τουρκιστὶ, μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμε-ρῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτὸς οὗτος, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διω-ρισμένου, πρὸ τοῦ ἐνταῦθα Ἑκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς αὐτοῦ συζύγου Εὐανθίας Π. Σταύρου Πλατωνίδου, τὸ γένος Μάρκογλου, ὑπηκόου ὁθωμανός, κατοί-κου Συνασοῦ, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἢ κατ' αὐτοῦ περὶ διαζεύ-ξεως ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην.

Ἡ παρούσα κλήσις δημοσιευθήσεται τρίς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντοῦ ἐκδιδομένων φύλλον «Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδας».

Ἐν τῇ κατὰ Ζιντζίδερ ἐρηᾶ μονῇ τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῇ 14 δεκεμβρίου 1906.

Ὁ πρόεδρος

+ Ὁ Καίσαρ ἐπὶ ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1948

Σ. 14. 726867